

Uchwała Nr 111/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 14 maja 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej.

Na podstawie art. 86 i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 69 ust. 3 (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1113) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 3 uchwały Nr XII/59/2013 Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie: wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, z powodu jego sprzeczności z art. 6k, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej (RIO) w Lublinie 23 kwietnia 2013 r. Kolegium RIO w Lublinie 25 kwietnia 2013 r. wszczęło postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności części tej uchwały z powodu istotnego naruszenia przepisu prawa, wymienionego w sentencji.

W ocenie Kolegium, § 3 uchwały Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej zawiera istotne naruszenie prawa, uzasadniające dokonanie ingerencji nadzorczej. Przepis ten określa definicję nieruchomości usytuowanej w budynkach wielorodzinnych. Zgodnie z jego treścią „W budynkach wielorodzinnych za nieruchomość, w rozumieniu niniejszej uchwały, uważa się lokal mieszkalny jako wydzieloną trwałymi ścianami w obrębie budynku izbę lub zespół izb przeznaczonych na stały pobyt ludzi, które wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służą zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych. Warunek zastosowania obniżonej opłaty w oparciu o liczbę osób, wskazany w § 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 odnosi się do lokalu i uważa się za spełniony, gdy zamieszkuje w nim 6 lub więcej osób”.

Zdaniem Kolegium RIO w Lublinie powyższy zapis w istotny sposób wykracza poza upoważnienie uchwałodawcze dane zgromadzeniu związku przez art. 6k ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z tym przepisem rada gminy, a na mocy art. 3 ust. 2a ustawy również i zgromadzenie związku międzygminnego, dokonuje wyboru metody lub metod ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustala stawki tej opłaty – z możliwością ich różnicowania - określa niższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Ponadto może wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, spełniających ustalone przez nie kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Jednakże żaden z tych ustawowych elementów nie daje zgromadzeniu związku podstawy do wprowadzenia definicji legalnych, uzupełniających ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wprowadzenie definicji nieruchomości nie mieści się w pojęciach wyboru metody, określania stawek, wprowadzania zwolnień przedmiotowych, określania dopłat dla właścicieli, ani nawet w pojęciu szczegółowego określania zasad ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ustalanie zasad bowiem odnosi się ściśle do ustalania (wyliczania) opłat, a nie do normowania zagadnień materialno-prawnych, do których należy zaliczyć definiowanie pojęcia nieruchomości. Zgromadzenie Związku musi mieć na uwadze treść art. 40 ust. 1 w związku z art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym przysługuje mu prawo stanowienia aktów prawa miejscowego jedynie na podstawie upoważnień ustawowych.

Ponadto Kolegium RIO w Lublinie uznało, że wprowadzona przez Zgromadzenie Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej definicja nieruchomości w budynkach wielorodzinnych jest sprzeczna z definicją nieruchomości wynikającą, w sposób pośredni, z art. 2 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z treścią tych regulacji jako właścicieli nieruchomości rozumie się także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Jeżeli natomiast nieruchomość jest zabudowana budynkami wielolokalowymi, w których ustanowiono odrębną własność lokali, obowiązki właściciela nieruchomości wykonują osoby sprawujące zarząd nieruchomością wspólną, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 oraz z 2004 r. Nr 141, poz. 1492), lub właściciele lokali, jeżeli zarząd nie został wybrany.

Powyższe oznacza, że nie można lokali mieszkalnych, wydzielonych w budynkach wielorodzinnych uznać za odrębne nieruchomości. Nieruchomością, w świetle ustawy jest budynek wielorodzinny (z wyjątkiem lokalu we wspólnocie lokali, jeżeli zarząd nie został wybrany), którego właściciel lub zarządca będzie zobowiązany do złożenia deklaracji i opłacenia opłaty, z uwzględnieniem wszystkich mieszkańców zamieszkujących cały

budynek, a nie tylko dany lokal wchodzący w jego skład. Jak należy sądzić – intencją uchwałodawcy było, aby w konsekwencji § 3 – właściciele lub najemcy lokali mieszkalnych byli zobowiązanymi do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co nie znajduje uzasadnienia w treści ustawy i jest sprzeczne z powyżej cytowanymi jej przepisami.

Kolegium zwraca też uwagę, że zgodnie z § 8 ust. 3 i 4 załącznika do uchwały Nr XII/65/2013 Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi”, Zgromadzenie Związku ustaliło minimalną pojemność pojemników ustawionych na nieruchomości zamieszkałej, zabudowanej budynkiem, w którym znajdują się lokale mieszkalne – w odniesieniu do takiej nieruchomości jako budynku, a nie lokalu mieszkalnego. Przy cytowanej powyżej treści § 3 ocenianej uchwały, to właściciele i posiadacze lokali mieszkalnych powinni mieć przyporządkowane regulaminem pojemniki do zbierania odpadów. Oznacza to, iż obie uchwały nie zostały ze sobą właściwie powiązane. Jedne osoby (właściciele i zarządcy budynków) będą odpowiedzialne za wyposażenie nieruchomości w pojemniki i ich utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym, a inne osoby (właściciele i najemcy lokali mieszkalnych) będą zobowiązanymi do uiszczenia opłaty. Taki stan jest sprzeczny z treścią ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – obydwie obowiązki muszą być wykonywane przez te same podmioty.

Z uwagi na powyższą argumentację, § 3 uchwały Zgromadzenia Związku, o której mowa w sentencji, w sposób istotny narusza art. 6k w związku z art. 2 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co uzasadnia stwierdzenie jego nieważności.

Do dnia 13 maja 2013 r. Zgromadzenie Związku nie skorzystało z przysługującego mu prawa do złożenia wyjaśnień w zakresie argumentacji przytoczonej przez Kolegium RIO w Lublinie w uchwale w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Zgromadzenie Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej,
2. Zarząd Związku Komunalnego Gmin Ziemi Lubartowskiej.